

[Transcript] Genstart / En agent i Aalborg

Det første man vil gøre, det er at prøve at finde kontekst til billedet eller et eller andet for at prøve som rælt, så er der et eller andet på billedet og prøver at sige, at det er en russisk position, og det er en ukrainisk position, og sådan nogenlunde, så ved man, at det er måske i den her del af ukraine et eller andet sted.

Så prøver jeg altid mentalt at tegne et kort eller nogle af bliver jeg også nødt til at gøre det på papir, sådan ud fra billedet.

Hvis et billede er en mark og bygning af baggrund, så prøver jeg at se for et fuldeperspektiv eller satellitperspektiv. Hvordan vil det her egentlig se ud?

Satellitbilleder, skibsdata, YouTube-videoer fra krigens frontlinje eller Google Maps. Så prøver jeg enten ind i hovedet eller på et stykke papir, og så giver jeg et tud, og så kan jeg hvordan bliver bygningen været i forhold til en anden og sådan noget.

Oliver Alexander disikerer internettet i sin jakt på krigens sandheder.

Internationale medier og organisationer citerer hans efterforskning, der udlukkende er baseret på frit tilgængelige informationer.

Vi skal kunne leve fuldtid af at lave det her arbejde, ligesom rapporterer på de her ting.

Hvad kan vi bruge Oliver's arbejde til? Det er genstart i dag. Mit navn er Anna Inrich.

Oliver, du sammenligner dit arbejde med at lægge et pustespil. Hvorfor?

Det handler om at finde masse forskellige brækker og samle det til en større helhed, hvor man måske ikke kommer lidt tæt af en sandhed.

Er det svært at finde de her brækker?

Der er sket på jorden i ukraine, for eksempel, eller en false flag video, som Roson har lagt op.

Nårdstream er sket 80 meter under vand, så der er færre billede af stedet, så skal man bruge andre metoder for at finde information omkring det.

Det er ikke sit arbejde som finansanalytiker og konsulent 29 år i Oliver Alexander er kendt for.

Jeg laver open source intelligence, som er efterretningsarbejde med åbne giler.

I sin fritid efterforsker han konflikter og krige, der ligger langt væk fra en hjem i Aalborg.

Aalborg is an intelligence gathering method used to collect and analyze publicly available information and data for investigative purposes.

Hvad tegner man som åbne giler? Det er giler, der er tilgængeligt for alle, uden man skal have en sikkerhedsudkendelse.

I modsætning til mere klassisk efterretningsarbejde, hvor man aflytter, overvåger eller bruger agenter, så bruger usentanalytikere nemlig informationer, der ligger frit tilgængeligt på internetet.

Det, jeg elsker ved det, er, at man kan vise alle skridt i ens arbejde.

Altså, der er totalt åbenhed.

Ja, der er totalt åbenhed for det.

Du kan have tillid til datan, du kan selv gå ind og finde datan, du kan selv kigge det efter, du kan selv værdificere datan, fordi det ligger frit tilgængeligt, og det er det fremme.

Det starter egentlig ud som en pensionsprojekt, jeg har arbejdet på i mange år, og så har jeg lige inden krigen begyndt for Aalborg at tage fart.

Noget, du jo bruger rigtig, rigtig meget i dit arbejde, er det her geolokation. Kan du ikke lige forklare, hvad det er?

Geolokation, det er jo i alt sådan enkelhed egentlig, at man bare prøver at finde ud af, hvor er det her billede taget.

Det kan egentlig være meget nemt eller meget svært at hænge jer, hvad det er et billede af.

[Transcript] Genstart / En agent i Aalborg

Er det et billede med nogle speciale bygninger i baggrunden, så kan det være relativt nemt. Det er taget på den her vej, på grund af vinklen af bygning, og de her bygninger, de ligger her. Der kan man jo bruge ting, som om der ligger sne på vejen, eller der ikke ligger sne, eller hvordan værd er.

Der er noget, der hedder f.eks. sådan en kalk, hvor du kan rejne ud. Hvis du har et punkt, så kan du sætte punktet der, så kan du sætte et dato, og en tidspunkt, så kan du se, hvor skylden vil være henne.

Har du altid været interesseret i militæret?

Man kan sige, at jeg har altid haft en stor interesse i generelt militæret i sådan kræven, og så på samme tid har jeg også altid været utrolig interesseret i historier og militærehistorier. Hvordan er det kommet til udtryk i dit liv?

Der er de fleste børn, som barn, de er ved at læse Harry Potter, eller et eller andet, så læser jeg enten bøger om militærehistorier, eller manualer for et eller andet fly, eller lignende, fordi det er min hobby, lov i.

Som studerende rejser Oliver på udveksling til Hawaii, her besøger han den enorme flådebase Pearl Harbor, der under anden verdenskrig blev sønderbumpet i et skilsættende angrikt.

Jeg tror faktisk, at jeg er ude at besøge det fem gange eller sådan et eller andet, fordi der er så meget at se, og det er jo sådan lidt en sjov oplevelse, fordi der er jo den her mussæremt del af Pearl Harbor, men på samme tid er det jo stadigvæk en af verdens største aktive flådebase.

Der er sted, at man ikke kan tage billede, og der kommer ud både ind og ud af havnen. Nogle af de skib, der blev ramt tilbage i 1941, er jo stadigvæk, fordi de er stadigvæk, fordi steder, hvor de egentlig samt blev i sin tid. For at komme hen til dem, skal man jo så bevæge sig gennem den aktive flådebase.

Der bliver man ligesom ligesom ligesom på en bus, og så får man så også videre, at man må ikke tage billeder, mens man kører rundt med den her bus, ude til de her forskellige punkter, hvor de her skib, de så har været bare stadigvæk er.

Hvordan er det for der første gang du besøger Pearl Harbor?

Det er især en ting, jeg har haft stor interesse i som barn. Det, der skete ud i stillehadet i anden verdenskrig, har jeg altid været så meget fascineret af. Både at kunne være der, hvor at meget akrien i stillehadet startede.

Og så også ligesom kunne stå på det punkt ved siden af det bord, om bord på det amerikanske krisk i, hvor det kapitel af historien også sluttede. Det var så en meget sjov følelse.

Det har været en stor oplevelse for dig.

Ja, det var en rigtig stor oplevelse for mig her.

Hvad er det ved arbejdet med det her usent, altså de her åbne killer, der i begyndelsen fanger dig? Jeg kunne godt ligesom få informationen først, eller være hurtigt på at få sådan en information rundt omkring i verden.

Nyhederne er jo som regel altid, i hvert fald en time eller to forsænket.

Opensores intelligence miljø, og sådan noget. Der er man tit, nogle de første, der finder ud af ting og

[Transcript] Genstart / En agent i Aalborg

ser ting lige når det sker.

Er der også et særligt form for fællesskab i det her usent?

Ja, man kan sige, der findes mange sådan miljøer, både lukket og åbne miljøer, for forskellige folk, der har interesser for det her arbejde med det, og ligesom er passionerede omkring det.

The community offers security and intelligence professionals, as well as awesome enthusiasts a place to share their thoughts and findings.

Hvem er de her andre analytiker, der ligesom dig sidder og graver i de her åbne kilder?

Det er næsten lige, hvem du kunne tænke, der er folk fra alle verdens hjørner.

Jeg snakker med folk, der bor i Syrien og Irak, og folk, der bor i Ukraine, og folk, der bor i Filipinerne.

Der er nogle, der arbejder professionelt med det, der også mange folk, der egentlig bare har det, som en pensionsprojekt ved siden, og der er nogle, der er journalister, og der er nogle, der arbejder i banker.

Det er et meget, meget bredt billede af, hvem man sådan lige kunne tænke det var.

Kan du genkende nogle af dine egen personlighedstræk, de der analytiker, og hvad er det her tilfældes?

Mange af dem, jeg kender i hvert fald, de har også måske sådan lidt en krylde i hjernen, som jeg måske selv har.

De har også måske andre måder lige at tænke på, hvordan man lige analyserer ting,

fordi man rammer jo også tit sådan nogle blinde gylder, hvor at okay,

jeg vil gerne finde ud af, at det her skib, det er for eksempel,

men det er en sat lidt foto, der er for den tid, der er et skyr, så det kan jeg ikke bruge.

Hvad kan jeg så ellers lige prøve at finde ud af?

Hvordan kan ellers få det, jeg gerne vil have, når jeg ikke kan bruge den nemme løsning?

Hvordan er din hjernen krylde?

Jeg har altid så meget pessimistisk på mange ting, tror jeg.

Jeg er god til at finde problemer i ting.

Det her med at være pessimist, hvordan er det en fordel i det her arbejde?

Alt hvad jeg ser, det er lidt er kritisk over for, at jeg selv har gået det igennem,

fordi meget af det her kan også blive brugt, det bliver jo også brugt til misinformation og sådan nogle ting.

The US Secretary of State says he believes Russia will invade Ukraine.

Da Putin opstiller tropper og tungt militært materiel langs grænsen til Ukraine,

retter Oliver opmærksomheden mod den optrappende konflikt.

Rusland har ellers meddelen, at det er begyndt at trække tropper tilbage fra den ukrainske grænse.

Hvornår bliver du overbevist om, at Putin har tænkt sig at invaderer Ukraine?

Det er selvfølgelig relativt sandsynligt, at det skete allerede april, før han gik ind,

fordi det var ligesom Forskren, der begyndte at rykke mange af de her militære køretøjer, og de militære isenkram hen mod grænsen.

Der var jo rigtig mange af de her ting, der aldrig nogen blev kørt tilbage til deres bager.

I januar så begyndte tingene ligesom at bygge op, de begyndte at rulle flere og flere ting hen mod grænsen,

og så altså i to uger inden var det relativt sikkert, at nu kommer det til at ske.

[Transcript] Genstart / En agent i Aalborg

De har malet de her zep på deres køretøjerne, som begyndte at flytte tingene i stilling, så der var det ligesom nu eller aldrig.

I dagene op mod invasionen deler russerne utalige videoklip af poståede ukrainske angreb.

En af videorene forestiller en civil mand, der har fået sprængt benet af efter et motornedslag.

Den her mand, han sidder på guldet og holder sit ben, og så sidder og bruger meget dramatisk.

Måske mere dramatisk, men man tænker, at det ville være i virkeligheden.

Det var meget skuespelagt, og så står en mand, der bare kommer en bandage på hovedet af ham, ligesom hvis man forestiller sig en, der laver en mum i ud af toiletpapir.

Og det så jo sådan lidt bizart ud.

For hvis man nærstuderer den grønede optagelse, tyder alt på, at manden spiller skuespel.

Og så kan man så se i det her klippe, når de vil have flyttet den her mand, at han egentlig har en...

Han har mistet benet tidligere, og har sådan en proteise på, hvor de bare har taget proteisen af,

og så fået det til at se ud, som om han egentlig mangler benet.

Så allerede du ser den her video i første omgang, så tænker du, den må være falsk.

Klipet bliver fjernet efter få minutter.

Altså lad din video op, hvor det var censurerede den del af benet, som man ikke kunne se.

Jeg tror måske, de har jo kommet til at lægge den forkert version af videoen op først.

Og den video, når du har se, og du når gennem den, hvad gør du med den?

Jeg tror, at den er gennem den, og så fandt jeg ud af det der, og så lægger jeg den selvfølgelig ud på min Twitter-konto,

og så madde den her analyse af, hvad der er sket, og hvad de påstår,

og hvordan man kan se, at det ikke passer.

Så bliver den så ført videre af Twitter.

Olli, vores video bliver delt tusindvis af gangen.

Med et forvandligt sentidt kendt usind navn på Twitter.

En af dem, man følger for at holde sig opdateret om krigen,

og store internationale medier citerer hans analyser.

Og så kan man sige, tog det ligesom fart deraf.

Gør det da ikke nervøs for, om det du nu videre giver den analyse, du har lavet, nu er fuldstændig valget?

Nej, ikke rigtig, fordi jeg føler, at den måde jeg går igennem at arbejde på,

det er sådan et relativt konservativt, eller hvad man vil kalde det,

fordi jeg plejer altid meget forsigtigt, men jeg kommer med en konklusion,

men jeg er under på siden sikker på den.

Det er nat, den 24. februar sidste år,

og Olli var Alexander sidder klenet til computerskærmen.

Ja, så havde jeg faktisk skrevet sammen med nogle af de der folk,

og der var vi så glad til at opviste, om at nu begyndte det at ske.

Det er kun et spørgsmål om tid, før de russiske kampfogne ruller indover grænsen til ukraine.

Faktisk lige inden det, så er der et relativt kendt foto efterhånd af en grænsevagt,

der står ned ved en ukrenisk grænsevagt, der bare lige pludselig begynder at stikke af fra den her grænsepost.

Det kan jeg nemlig huske, så havde jeg så delt webcam live på det tidspunkt,

og så kunne man lige pludselig se, at okay, nu sker der noget,

[Transcript] Genstart / En agent i Aalborg

for det er man bare at se frygten i hans øjne, og så stikker han bare af.

Krigen er begyndt.

Og så kan man sige, så blev det ligesom en lang nat.

Så mens vi andre, vi vågner op til krimen, så har du siddet hele natten og fulgt det live.

Der kom jo 100 visere videoer ude med det samme, at de her iskender, misiler, der ramme forskellige stillinger i ukraine.

Hvad betyder krigen for den måde du begynder at arbejde med åbne killere og usætter på?

Man kan sige, lige i starten af krigen, der blev det jo sådan lidt hektisk,

fordi så gik man jo fra at have måske en 2-3 ting, man kunne analysere om dagen,

der ved nogle videoer, der kom frem, så lige pludselig var der jo flere tusind videoer om dagen.

Der skete så meget, at der kunne man jo muligt følge med.

Det var også ligesom det, der fik mig til at ændre min arbejdsdag lidt.

Jeg kan bedre lide at gå i detaljer med større efterforskninger, ligesom krimbrugene, der blev sprunget i luften,

og så måske arbejde på det i 3 uger.

Mosko sagde, at 3 mennesker blev slet.

I dag er det en massiv eksplosion af den eneste brug, som kender Russia, med den aneksterritoriet af Crimea.

I oktober, da brugene til krim pludselig står i flammer,

virker det frem med forskellige teorier om, hvad der har forårsaget den enorme eksplosion.

Nu er blæst et parteret brug, og det har paralyseret et sted for Moskoes falterende war i Ukraine.

Alle informationer kom ligesom tryppen af relativt langs,

men den fik måske et eller to nye billeder af denne brug, og sådan noget efterfølgende om dagen.

En efter én udlukker Oliver de mange tesor på internetet.

Der kom billeder nede fra brugene og sådan nogle ting, hvor man kan se,

at der ikke er nogen tegn på sprængskader og stuf underbrugen.

Der er det sengeligt sprængskader oven på brugen, så okay, så kan man ligesom afskrive denne her, med at det var en både underbrug, der sprang.

Så havde man størrelsen på eksplosion og sådan nogle ting, så kunne man så tænke,

at Ukraine har ikke nogen misiler, der ikke kan nå langt nok, og to har sprængladningen til,

at man kan sprænge i den her størrelsesorden, så kan man også ligesom afskrive den.

Og så havde man også nogle ting, der ligesom afskrev det med specielt styr,

og så var man ligesom tilbage med den her TV, om at det var lasbil.

Som jeg stadigvæk står ved, er jeg klar, at den mest logisk, og den der er mest evidens for.

Du laver jo de her efterforskninger fra dit hjem i Aalborg.

Hvordan ser det ud der, hvor du sidder og arbejder?

Jeg tror, det ser meget mere mændigt ud end folk tror, det gør.

Det er ikke sådan et hemmeligt CIA-hule.

Det er ikke, hvor man skal bruge øjnskæmning for at komme ind.

Det er bare et helt afmændeligt hjemekontor.

Jeg hører nogle gange højende musik, andre gange så sidder jeg og læser et eller andet,

og ser et eller andet på YouTube, eller så sidder jeg og...

Jeg prøver at finde ud af et eller andet, hvor jeg helst vil have der stille.

Andre gange kan jeg godt se et TV-show på, hvis jeg bare sidder og laver et eller andet,

[Transcript] Genstart / En agent i Aalborg

der ikke kræver 100% koncentration, eller måske er lidt kedeligt.

Hvad synes du er spændende at se, som ikke kræver så meget koncentration?

Der har man jo alle sammen de samme TV-programmer, man ser igennem rigtig mange gange. Masterchef?

For mig er det nok måske mere som always sunny and filled.

Det er efterhåndens et hjem, uendelig mange der er gange.

En af de sager, som Oliver Alexander senere kræver sig nød i, og bliver opslugt af, er mysteret om Nord Stream.

En af de så skrundene er jo nok, at det er sådan...

Det er et rigtig mysterie.

Han leder i hurtigt efter svar på,

hvem der kan stå bag eksplosionerne på havesbund.

Og der er så mange forskellige aktører involveret,

at det er sådan en helt kolde krigsmysterieagtig.

Og så synes jeg, det er rigtig spændende at følge med i alt den her nye information, der er kommet ud og prøv at finde ud af, okay, hvad er der sket her?

We still do believe it was an act of sabotage.

Here in Germany, investigators have confirmed they searched a yacht.

The United States was not involved in any way, contrary to some press reporting out there.

Suspected of being used in the sabotage of the Nord Stream gas pipelines last September.

Jeg ved ikke, om jeg kan være den, der opklarer det.

Osind har jo også limitationen.

Og man kan sige, det ville under mig utrolig meget,

hvis der ikke allerede var nogen,

inden for lukket efterretingskildersnødder,

der ikke allerede vidste præcis, hvad der skete.

Hver den første, der er opklaret, det ville man nok nebevære.

Det er jo ikke kun medier, Oliver, der bruger dig som ekspert.

Fornyeligt bliver du også nævnt i forbindelse med FNs efterforskning.

Hvordan nævner de dig?

Lige pludselig fik jeg en notification på Twitter,

og så kiggede jeg ind på det.

Det var så den britiske regeringsrepresentant til FN,

der var en gang med det her FNs sikkerheds-

emergency meeting, som Rosan har kaldt med hen til Nord Stream.

The basis for these new accusations is an article by an American journalist, that cites only a single secret source.

And it's no surprise that the Russian ambassador chose not to dwell on the details, as these details have been comprehensively debunked already by other journalists, including on the basis of very straightforward open source fact checking.

Og det var sådan lidt mærkeligt, at man lige pludselig er der,

man kan sige, at jeg bliver brugt som kilde direkte mod Rosan'e

i listen det største forum, som man kan forestille sig.

[Transcript] Genstart / En agent i Aalborg

Er der kommet flere usentanalytikere efter krigen i Ukrainebredet?

Ja, det er virkelig sådan sprunget i luften, men jeg vil sige, der er nok, på troede, det har du nok 100 gange, så mange kondtider kalder sig selv osentanalyt, og et eller andet med osent, end man havde før krigen.

Den hårde kerne af folk, jeg personligt føler, som jeg stoler på og føler har troværdigheder, den der måske voksede, er sig 25 procent, eller et eller andet fra måske 2-300'er til måske 3-400'er nu. Og du er en del af den hårde kerne?

Ja, det synes jeg andre folk skal prøve at fortolde på, det giver ikke selv sådan at sige, om jeg er lej.

Er det et problem, at der har været den her eksplosion af folk, der kalder sig usentanalytikere?

Det har været utrolig godt, at der er kommet rigtig mange flere folk, der er også dygtige til at analysere, de har tænkt, men der er også kommet rigtig mange folk, der egentlig bare gør det for opmærksomhed eller likes.

Og det er et problem flere tids, så er sandheden mindre spændende, end den historie, man ligesom selv kan spinne op omkring en eller anden video, eller et billede eller et eller andet,

og så skal andre folk ind og debunk et eller andet, hvor de har lovet om det, men som man altid ved, så den første ting, der går viralt, hvor der er nogen, der har postet et eller andet, den får 100 gange flere visninger end efterfølgende, hvor folk lige som siger, det passer ikke det her.

Hvad er det omvendt, at du og andre efterforsker som dig, kan bidrage med i en kris-situation som den, vi står i?

Jeg synes, vi kan bidrage meget med at informere folk, ting som at kortlægge krisforbrødelser og angridt på civile, det er blevet brugt rigtig meget, der er nogle rigtig, rigtig gode kort, der bliver lavet af mange af de her usindt folk.

Betyder det også noget for makthavene, og de kæmpe store politiske beslutninger, der bliver truffet på verdensplan, om man skal gå i krig, for eksempel?

Det tror jeg, man kan sige, det er jo lige pludselig utroligt meget mere information nu, end der var for 20 år siden.

Jeg kan altså godt lige bruge eksempelet om krigen i Irak i 2003.

Hvis der havde været lige så meget teknologisk fremgang nu som der var dengang, så havde det nok været svære for, når man kanisne agering og sådan nogle ting, bare lige at fremlægge nogle stillbilleder, som vi havde vist op.

Just how soon we cannot really gauge.

Intelligence is an uncertain business, even in the best of circumstances.

Ja, det her, hvor at Irak, de her WMD IS og sådan noget, det kunne vi se ud for der billede,

[Transcript] Genstart / En agent i Aalborg

så kunne man ligesom, så er der været en større efterforskning.

Det er svære ligesom at presse et nartiv på folk,

fordi der ligesom er meget større mulighed for at faktichecke tingene.

Mange tyder på, at de krisførende nationer glemmer at tænke på de mange osentanalytikere, der følger krigen på lang afstand.

Det har haft rigtig mange problemer med folk, der ligger selfies op og poster på deres forskellige sociale medier.

Der er flere eksempler på, at Især Rusland ved en fejl har afsløjet egne positioner og totalt blotte sig forfjenden.

Der var jo et eksempel med handsynning.

Det var tilbage i august, hvis jeg husker rigtig.

Deres leder, han var henne, og hvad hedder dem?

Besøg en af deres hovedkvarter i en by ikke så langt for fronten i Ukraine.

Lad de sådan nogle billeder ud af hamder, som går rundt og giver hånd til alle de her forskellige varvner og gruppe personell.

De her billeder var relativt nem at geologisere.

De har så også i et af billeder en valg, hvor man kunne se vej navnet og husnummer.

Få da efter, så blev den her bygning så sprunget i luften.

De lande her, du holder øje med, er jo lande med kæmpe store ressourcer, jo også i deres efterretningsarbejde,

og man må også ansage, at de trods alt har nogen dygtige agenter og folk i deres efterretningstjenester.

Altså hvordan kan du være helt sikker på, at du ikke bliver stundet?

Man kan sige, at det er sjældent, synes jeg lige nu.

Der er så meget som sådan, man kan snyde med,

fordi man jo som sådan ikke tror på en kille.

Man skal jo gerne prøve at finde så mange kille,

og så meget evidens, der peger mod én, var jeg så muligt.

Oliver, er der egentlig nogen sende, nogen fra efterretningstjenesten, der har forsøgt at væрге dig?

Nej, det er der faktisk ikke.

Det er på en eller anden måde også overrasket mig.

Men der er faktisk aldrig nogen, der har ragt ud.

Jeg ved selvfølgelig ikke, hvordan de bruger mine informationer.

Efterfølgende kan man sige, det er svært at sige.

Gade du godt blive værd?

Både over.

Når man har været vant til at se alt det, der er åben tilgængeligt at arbejde med det, det kunne også på en eller anden måde være sjovt at arbejde med de ting, der ikke var åben tilgængeligt.

Jeg vil da elsker kunne leve fuldtid af at lave det her arbejde, der reporterer på de her ting.

Fordi jeg synes, det er vigtigt at lære, og det er vigtigt at vide, og også bare generelt den her kildekridisk tilgæng,

[Transcript] Genstart / En agent i Aalborg

om det er noget til at have til tingene.
Jeg synes, det også er ekseptionalt vigtigt at have også en ting,
jeg altid synes, der skulle være topprivatet i skole og sådan nogle ting,
fordi vi lever i en verden lige nu, hvor det er så meget falsk information,
der er ude og med information, der bliver fordraget.
Så hvis man selv bare har den her tilgæng og ved,
okay, hvad skal jeg begynde at kigge efter?
Hvor skal jeg kigge hen?
Og det følger jeg en vigtig ting.
Er du med årene også blevet mere sådan idealist?
Måske mere idealist end pessimist?
Nej, jeg ved ikke, om jeg er idealist.
Jeg tror, det er mere at være sådan lidt.
Måske ikke pessimist, jeg måske ikke kommer op til at være realist, måske.
Okay, så lander vi der.
Tusind tak, Oliver, for at være med i dag.
Tusind tak for øl hammer.
Her slutter dagens genstart, som er sat sammen af Salotte Corvalle,
Søren Elbæk og Lene Fabrisius.
Midtown er en engelsk.